

Huszadik századi sorsok

Az Országos Szövetkezeti Tanács (OSZT), valamint a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (MOSZ) szinte egy időben, és azonos helyszínen, a budapesti Vajdahunyadvárban ünnepelte a 89. Nemzetközi Szövetkezeti Napot. A MOSZ július 1-jei megemlékezésén Romány Pál volt agrárminiszter, míg az OSZT rendezvényen Farkas Tamás, az OSZT soros elnöke mondott ünnepi beszédet. A MOSZ-ünnepségen Horváth Gábor főtítkárral adott át kitüntetések.

– A Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége (SzNSz) 1923-ban Milánóban elhatározta, hogy az év egyik napját szövetkezeti világnappá nyilvánítja – kezdte mondandóját *Romány Pál*. – Minden év júliusának első szombatja lett a megemlékezés napjává világszerte. Alkalom ez egyfajta áttekintésre, bizonyos mérlegelésre, s főleg: a tisztelet és a köszönet kifejezésére mindazok iránt, akik a szövetkezeti közösségek nemcsak céljainak elérését szolgálták és szolgálják.

Horváth Gábor főtítkárral adta át a kitüntetést Fodor Jánosnak, a Hajdúdorogi Bocskai Mg. Zrt. elnök-igazgatójának

Károlyi Sándor grófra, a hazai szövetkezeti élet nagy alakjára és követőire is emlékeztünk. Itt, ahol az agrártörténeti faluszociológiai kutatások, tárgyi emlékek, a gazdag szakkönyvtár is – immár több mint száz éve – otthonra leltek.

Érdemben lehetne minderről szólni. Máskor és máshol éltünk és élünk is ezzel. Így például legutóbb, amikor a száz éve Makón született, és az Akadémia agrár- és szövetkezeti kutatásaitól már negyven éve megvált *Erdei Ferenc*re emlékeztünk.

– Most és itt egy immár fél évszázada indult társadalmi-gazdasági folyamat kezdetére, az úgynevezett magyar agrármodell 1961. évi „startjára” és bejárt útjára gondolhatunk. Nem volt kitaposott út (amit annak mondtak, az más tájkon, más időben vezetett), nem volt – szerencsére – egyseges séma sem. Változatokkal (történeti és gazdasági fel-

2012 a szövetkezetek éve

Az ENSZ 2012-t a Szövetkezetek Nemzetközi Événak nyilvánította. Ötvenöt ENSZ-tagország javaslata alapján, 2009. december 18-án konszenzussal fogadták el az erről szóló A/RES/64/136 számú határozatot. Ebben kijelentették, hogy a szövetkezetek fontos tényezői a társadalmi-gazdasági fejlődés megvalósításának, és felhívották a kormányokat, nemzetközi intézményeket, szövetkezeteket és más gazdasági szervezeteket, hogy világszerte támogassák a szövetkezetek fejlődését és növekedését.

Az 55 ország előterjesztésére elfogadott határozat felhívja a tagországokat, hogy kísérik figyelemmel és támogatassák a szövetkezetek növekedését. Javasolja a világ kormányainak, hogy tekintsék át a szövetkezetek fenntarthatóságát és növekedését biztosító törvényi kereteket. A határozat felhívja a kormányzatokat, hogy a világméretű szövetkezeti mozgalommal együttműködve „hozzanak létre progra-

mokat a szövetkezetek tevékenységi körének kiszélesítésére, beleértve a tagok szervezeti, vezetési és pénzügyi képességének erősítését, vezessenek be és támogassanak olyan programokat, amelyek hozzásegítik a szövetkezeteket az új technológiák alkalmazásához”.

Az ENSZ javasolja továbbá, hogy a kormányzatok és a szövetkezetek pénzügyi, beruházási, településfejlesztési lehetőségekkel és a piaci folyamatok erősítésével működjenek együtt a mezőgazdasági szövetkezetek növekedésének elősegítésében. Hasonlóan bátorítja az együttműködést a pénzügyi szövetkezés terjeszkedésének elősegítésére, hogy a banki szolgáltatások mindenki számára hozzáférhetőek legyenek.

Rainer Schlüter, az Európai Szövetkezetek igazgatója elmondta: „A határozat újabb eszközt ad nekünk a szövetkezeti üzleti modell és a szövetkezetek széles körű lehetőségeinek megmutatására. Fel-

kérem tagszervezeteinket, gondolják végig, hogy az Európai Szövetkezetekkel együttműködve miként használhatnák fel a Szövetkezetek Évét céljaink előmozdítására. Az Európai Szövetkezetek szervezeteinek, amely az Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségével (SZNSZ) együttműködve tervez eseményeket és cselekvési programokat, el kell döntenie, hogy ezeket az akciókat hogyan koordinálja és hogyan ülteti át a gyakorlatba.”

Dame Pauline, az SzNSz elnöke elmondta: „A mi felelősségünk, hogy biztossá tegyük: nemcsak készek vagyunk a Szövetkezetek Évére, de nagyra tartjuk azokat az értékeket, melyeket kínál nekünk. Ez azt jelenti, hogy azonnal és gyorsan kell cselekednünk. Fel kell készülnünk annak biztosítására, hogy szövetkezeteinket láthatóvá tegyük a döntéshozó nemzetközi szervezetek számára, és érzékelhetővé tegyük a világ szövetkezeti gazdaságának erejét és értékeit.”